

دفترچه سؤالات مرحله دوم

بیست و هفتمین المپیاد شیمی

سال برگزاری	تعداد سؤالات	زمان پاسخ‌گویی
۱۳۹۶	۴۰+۶	۲۴۰ دقیقه

توضیحات مهم

استفاده از هر نوع ماشین حساب مجاز است.

- ۱- کد دفترچه شما یک است. این کد را با کدی که روی پاسخ‌نامه نوشته شده است تطبیق دهید. در صورت وجود مغایرت، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۲- بلافاصله پس از آغاز آزمون تعداد سؤالات داخل دفترچه را بررسی نمایید و از وجود همه برگه‌های دفترچه سؤالات مطمئن شوید. در صورت وجود هر گونه نقصی در دفترچه، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۳- یک برگه پاسخ‌نامه در اختیار شما قرار گرفته که مشخصات شما بر روی آن نوشته شده است. در صورت نادرست بودن آن، در اسرع وقت مسئول جلسه را مطلع کنید.
- ۴- کلیه جواب‌ها باید در پاسخ‌نامه وارد شود. بدیهی است موارد مندرج در دفترچه سؤالات تصحیح نشده و به آن‌ها هیچ نمره‌ای تعلق نخواهد گرفت.
- ۵- نام و نام‌خانوادگی خود را روی کلیه صفحات دفترچه سؤالات و پاسخ‌نامه بنویسید.
- ۶- برگه پاسخ‌نامه شما را دستگاه تصحیح می‌کند. پس آن را تا نکنید و تمیز نگه‌دارید و به علاوه پاسخ هر پرسش را با مداد مشکی نرم در محل مربوط علامت بزنید. لطفاً خانه مورد نظر را کاملاً سیاه کنید.
- ۷- همراه داشتن لوازم الکترونیکی نظیر تلفن همراه و لپ تاپ ممنوع است. همراه داشتن این قبیل وسایل حتی اگر از آن استفاده نکنید یا خاموش باشد، تقلب محسوب می‌شود.
- ۸- دفترچه سؤالات باید همراه پاسخ‌نامه به مسئولین جلسه تحویل شود.
- ۹- پاسخ درست به هر سؤال ۳ امتیاز مثبت و پاسخ نادرست یک امتیاز منفی دارد.
- ۱۰- آزمون مرحله دوم برای دانش‌آموزان پایه دهم صرفاً جنبه آزمایشی و آمادگی دارد و شرکت‌کنندگان در دوره تابستانی از بین دانش‌آموزان پایه یازدهم انتخاب می‌شوند.

سؤالات تستی

۱- فرض کنید گونه‌ای با عدد اتمی Z دارای یک الکترون است. اگر انرژی لازم برای جهش الکترون از حالت پایه به دومین حالت برانگیخته در این گونه، ۳۲ برابر انرژی یونش اتم هیدروژن باشد، Z کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۷ (۳) ۳۶ (۴) ۳۲

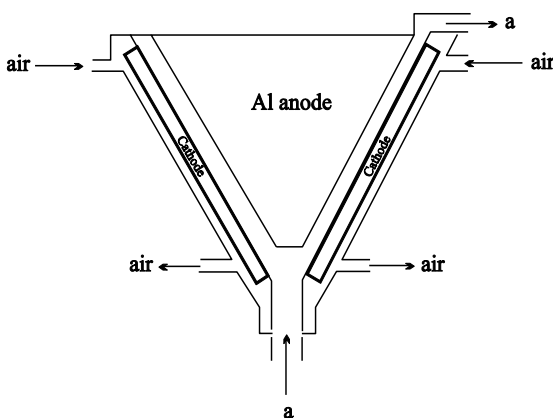
۲- فاصله بین هسته‌های دو اتم برم در یک مولکول کرین تترابرمید برحسب آنگستروم کدام است؟ (طول پیوند کرین-برم ۱٫۹۴ آنگستروم است)

- (۱) ۲٫۲۴ (۲) ۱٫۵۸ (۳) ۲٫۳۷ (۴) ۳٫۱۷

۳- تعداد برخوردهای ذرات یک گاز در واحد حجم در واحد زمان (Z) از رابطه زیر محاسبه می‌شود. تعداد برخوردهای بین اتم‌های گاز نفون در ۱ سانتی‌متر مکعب در یک ثانیه، در دمای $^{\circ}\text{C}$ و فشار ۱ bar کدام است؟ جرم مولی نفون $20/2$ گرم بر مول و شعاع اتمی آن $1/20$ آنگستروم است. (تعداد ذره‌ها در یک سانتی‌متر مکعب = N' ، قطر هر ذره = σ ، جرم مولی = M ، $R = 0.08314 \text{ bar L mol}^{-1}\text{K}^{-1}$ ، $N_A = 6.02 \times 10^{23}$)

$$Z = 2(N')^2 \sigma^2 \sqrt{\frac{\pi RT}{M}}$$

- (۱) 1.5×10^{27} (۲) 4.8×10^{26} (۳) 4.8×10^{28} (۴) 1.5×10^{25}

۴- شکل مقابل نمایش ساده‌ای از یک باتری آلومینیوم- هوا را نشان می‌دهد که با تشکیل $[\text{Al}(\text{OH})_4]^-$ و تبدیل آن به $\text{Al}(\text{OH})_3$ و سپس به Al ، می‌تواند در خودروها به کار گرفته شود. چه تعداد از عبارتهای زیر درست است؟
- a می‌تواند محلول NaOH باشد.

- این باتری نوعی سلول سوختی به شمار می‌آید.

- تعداد الکترون‌های رد و بدل شده در واکنش کلی آن ۱۲ است.

- نیم واکنش کاتدی آن به صورت مقابل است: $\text{O}_2 + 4e^- + 4\text{H}^+ \rightarrow 2\text{H}_2\text{O}$

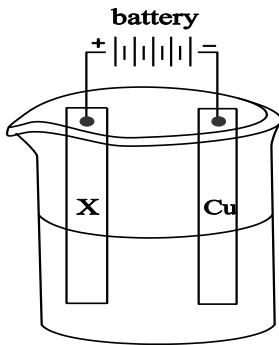
- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

محاسبات و نکته‌های مهم

۵- در شکل روبه‌رو، اگر X هر یک از فلزات داده شده باشد، چه تعداد از عبارتهای زیر درست است؟

$X = Cu$ ، از جرم تیغه در قطب منفی کم می‌شود.

$X = Pt$ ، فرآورده آندی گاز اکسیژن خواهد بود.

$X = Pt$ ، با گذشت زمان pH محلول الکترولیت افزایش می‌یابد.

$X = Cu$ یا $X = Pt$ ، در هر دو صوت نیم واکنش کاتدی یکسان است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۱ (۲)

۲ (۱)

۶- عنصر X را با انرژی‌های یونش متوالی زیر (برحسب کیلوژول بر مول) در نظر بگیرید. کدام عبارت در مورد آن همواره درست است؟

IE_1	IE_2	IE_3	IE_4	IE_5	IE_6
۱۰۱۲	۱۹۰۳	۲۹۱۰	۴۹۵۰	۶۲۷۸	۲۲۲۳۰

(۱) هیدریدی با فرمول XH_3 دارد که در آب خاصیت بازی دارد.

(۲) از انحلال یک مول اکسید آن با بالاترین ظرفیت X در آب، دو مول اسید تولید می‌شود.

(۳) کلریدی با فرمول XCl_3 دارد که ناقطبی است.

(۴) ترکیبی به فرمول $X(OH)_3$ دارد که خاصیت آمفوتری دارد.

۷- چه تعداد از گونه‌های زیر آمفوتر است؟

هیپوفسفیت، سدیم هیدروژن کربنات، آلومینیوم اکسید، مونو هیدروژن فسفیت، گلیسین، تری اتیل آمونیم، هیدروژن سولفیت، تری فلئورواتانوات

۴ (۴)

۳ (۳)

۵ (۲)

۲ (۱)

محاسبات و نکته‌های مهم

۸- نمونه‌ای به جرم ۵۰ گرم از یک سنگ معدن Fe_2O_3 ناخالص را در مجاورت مقدار کافی کربن در دمای بالا قرار می‌دهیم تا به‌طور کامل با یکدیگر واکنش دهند. طی این عمل جرم نمونه به ۴۴ گرم کاهش می‌یابد. درصد خلوص نمونه کدام است؟ ناخالصی‌ها در واکنش شرکت نمی‌کنند.

(O = ۱۶, C = ۱۲, Fe = ۵۶)

۸۵ (۴)

۸۰ (۳)

۴۰ (۲)

۶۰ (۱)

۹- آلیاژ موندل از آهن، مس، نیکل و سایر عناصر تشکیل شده است و در صنایع الکترونیکی مورد استفاده قرار می‌گیرد. از یک قطعه از این آلیاژ با چگالی 8.80 g/cm^3 که حاوی ۲۲٪ درصد وزنی سیلیسیم است جهت ساخت صفحه‌ای به طول ۱۵ cm، عرض ۲۱٫۵ cm و ضخامت ۳ mm استفاده می‌شود. در مرکز این صفحه سوراخ گردی به قطر ۲٫۵ سانتی‌متر وجود دارد. چه تعداد اتم ^{30}Si در این صفحه یافت می‌شود؟ (جرم‌های اتمی ^{28}Si و ^{30}Si را به ترتیب ۲۸ و ۳۰ فرض کرده و فراوانی ^{30}Si را نیز ۳/۱ درصد در نظر بگیرید)

9.2×10^{21} (۴)

7.1×10^{19} (۳)

8.6×10^{21} (۲)

6.2×10^{19} (۱)

۱۰- از Na_2SO_4 بدون آب برای خشک کردن (آب‌زدایی) مایعاتی که در آن‌ها نامحلول است استفاده می‌شود. در این صورت Na_2SO_4 به $Na_2SO_4 \cdot 10H_2O$ تبدیل می‌شود و می‌توان آن را با صاف کردن جدا کرد. حداقل چند گرم Na_2SO_4 بدون آب برای حذف کردن ۱۹ گرم آب از یک مخزن پر از بنزین لازم است؟

(O = ۱۶, S = ۳۲, Na = ۲۳)

۱۵ (۴)

۱۲ (۳)

۱۴ (۲)

۱۳ (۱)

۱۱- یک نمونه به جرم ۰٫۶۲۲ گرم از یک اکسید فلزی با فرمول M_2O_3 به ۰٫۶۸۵ گرم سولفید این فلز به فرمول MS تبدیل می‌شود. جرم اتمی فلز M کدام است؟

۸۶ (۴)

۶۴ (۳)

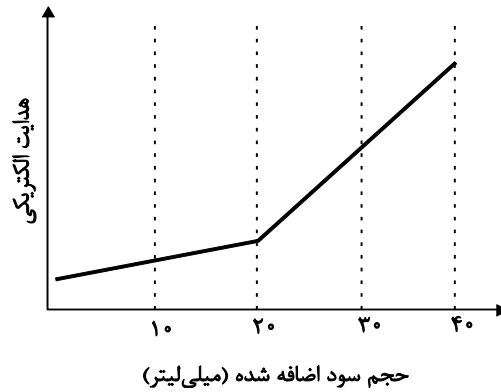
۵۸ (۲)

۵۵ (۱)

۱۲- تیتراسیون هدایت سنجی یکی از انواع تیتراسیون است که طی آن ماده تیتراسیون به صورت قطره‌قطره به محلول افزوده می‌شود و هدایت الکتریکی محلول در هنگام تیتراژ شدن اندازه‌گیری می‌شود. به ۲۰ میلی‌لیتر محلول استیک اسید به صورت قطره‌قطره محلول ۰٫۱ مولار سدیم هیدروکسید اضافه می‌کنیم. اگر نمودار تیتراسیون مطابق شکل زیر باشد، غلظت اولیه محلول استیک اسید و pH نقطه پایانی تیتراسیون کدام است؟ ($pK_a = 4.75$ استیک اسید)

محاسبات و نکته‌های مهم

- (۱) ۰/۰۱ مولار و ۸/۴ (۲) ۰/۰۰۵ مولار و ۸/۲ (۳) ۰/۰۰۵ مولار و ۸/۱ (۴) ۰/۰۱ مولار و ۸/۲

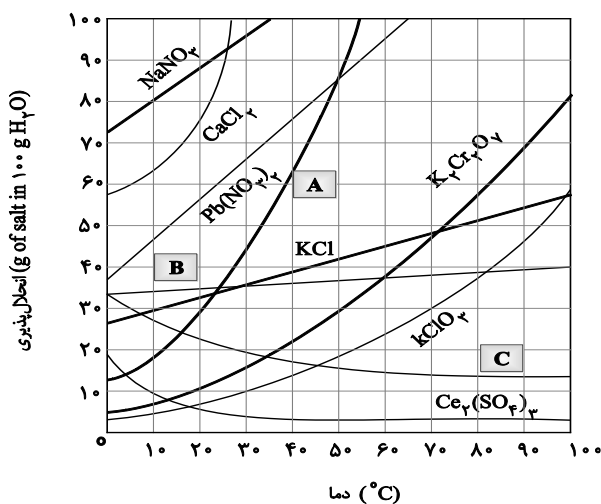
۱۳- تجزیه عنصری یک ترکیب سولفاتی مشخص کرده که شامل ۱۳/۷۸ درصد وزنی پتاسیم، ۱۸/۳۷ درصد وزنی کروم و ۲۲/۶۱ درصد وزنی گوگرد می‌باشد. عدد اکسایش کروم در این ترکیب چند است؟

- (۱) ۲ (۲) ۴ (۳) ۳ (۴) ۶

۱۴- pH محلول آبی 10^{-8} مولار HCl کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۶/۹۸ (۳) ۸ (۴) ۶/۹۵

۱۵- اگر آنتالپی انحلال NaCl، Li_2SO_4 و KNO_3 به ترتیب ۳/۹، -۳۰/۵ و ۳۴/۹ کیلوژول بر مول باشد، با توجه به نمودار زیر، گونه‌های A،

B، C به ترتیب از راست به چپ کدامند؟

- (۱) Li_2SO_4 , NaCl , KNO_3
 (۲) KNO_3 , Li_2SO_4 , NaCl
 (۳) KNO_3 , NaCl , Li_2SO_4
 (۴) NaCl , KNO_3 , Li_2SO_4

محاسبات و نکته‌های مهم

۱۶- با توجه به نمودار انحلال پذیری سؤال قبل، کدام گزینه جاهای خالی را به ترتیب درست نشان می‌دهد: اگر ۱۰۰ گرم آب که در دمای درجه سلسیوس از سیر شده است را به سرعت تا دمای درجه سلسیوس سرد کنیم و رسوب حاصل را جدا و خشک کنیم، مقدار گرم رسوب به دست می‌آید.

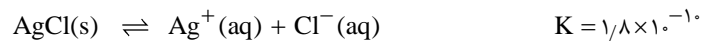
(۱) ۴۰، پتاسیم کلرات، ۲۰، ۳۰ (۲) ۹۰، پتاسیم کلرید، ۶۰، ۱۰

(۳) ۸۰، سریم سولفات، ۴۰، ۴۰ (۴) ۸۰، پتاسیم دی‌کرومات، ۱۰، ۵۰

۱۷- برای تهیه ۲۰/۹۶ گرم محلول ۱/۲ مولال سود، چند گرم NaOH با خلوص ۶۰ درصد لازم است؟ (O = ۱۶, H = ۱, Na = ۲۳)

(۱) ۱/۳۳ (۲) ۰/۹۶ (۳) ۱/۶ (۴) ۰/۵۸

۱۸- تیتراسیون موهر روشی برای اندازه‌گیری یون‌های هالید است. در این روش یون X^- به کمک محلول نقره نیترات تیتر می‌شود. برای تشخیص پایان تیتراسیون مقدار کمی CrO_4^{2-} در محلول حاوی یون هالید اضافه شده است. با مشاهده رسوب سرخ رنگ تیتراسیون به پایان می‌رسد.

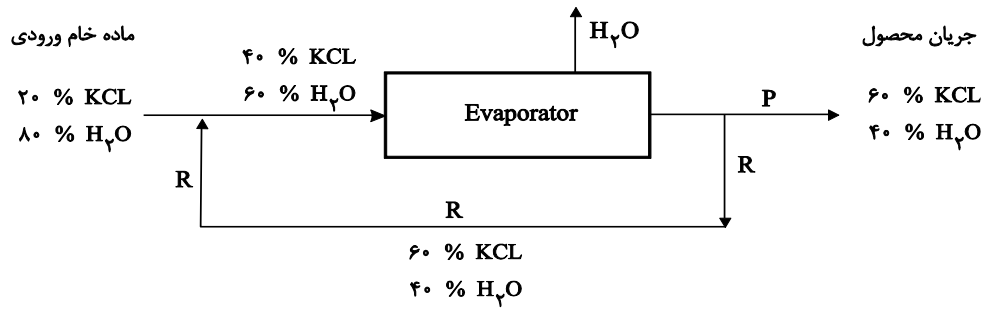
۱۰/۰ میلی‌لیتر محلول ۰/۱۰ مولار NaCl که غلظت یون کرومات در آن $2/4 \times 10^{-4}$ مولار است را با نقره نیترات ۰/۱۰ مولار تیتر می‌کنیم، در لحظه‌ای که رسوب نقره دی کرومات شروع به تشکیل شدن می‌کند، غلظت Cl^- باقی‌مانده در محلول چند مولار است؟

(۱) $1/8 \times 10^{-6}$ (۲) $2/54 \times 10^{-6}$ (۳) $1/27 \times 10^{-6}$ (۴) ۰/۱۰

۱۹- در یک راکتور شیمیایی، محلول ۲۰٪ وزنی KCl به محلول ۶۰٪ وزنی KCl تبدیل می‌شود. در حین فرآیند، برای افزایش کارایی، بخشی از محلول تغلیظ شده KCl تحت عنوان جریان بازگشتی R با ماده خام ورودی مخلوط شده و مجدداً وارد قسمت تبخیر (Evaporator) می‌شود. فرض می‌کنیم راکتور در شرایط پایا قرار دارد. شرایط پایا، شرایطی است که دما، فشار و ترکیب درصد اجزا در هر نقطه از راکتور در طول زمان ثابت است. به عبارت دیگر می‌توان گفت مقدار ماده ورودی به هر قسمت از راکتور برابر مقدار ماده خروجی از همان قسمت است. با توجه به اطلاعات داده شده در شکل زیر، به ازای هر ۳۰۰ کیلوگرم جریان ماده خام ورودی، چند کیلوگرم ماده وارد جریان بازگشتی R می‌شود؟

محاسبات و نکته‌های مهم

۳۰۰ (۴) ۱۵۰ (۳) ۶۰۰ (۲) ۱۰۰ (۱)

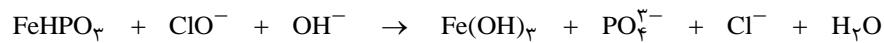
۲۰- pH محلول ۰/۱۰ مولار Na_2PO_4 کدام است؟ ($\text{pK}_a(\text{H}_3\text{PO}_4) = 2/1, 7/2, 12/9$)

۱۲/۲ (۴) ۹/۶ (۳) ۱۱/۸ (۲) ۱۲/۰ (۱)

۲۱- اگر مخلوطی از FeO و Fe_2O_3 به جرم ۹/۵۰ گرم را به آهن خالص تبدیل کنیم، ۷/۰۰ گرم آهن خالص به دست می‌آید. درصد جرمی FeO در مخلوط اولیه چقدر است؟
(Fe = ۵۵/۸, O = ۱۶)

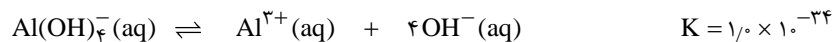
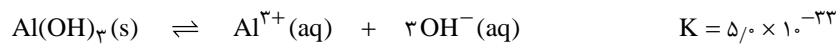
۴۸ (۴) ۳۱ (۳) ۵۲ (۲) ۶۹ (۱)

۲۲- مجموع ضرایب استوکیومتری واکنش زیر پس از موازنه کدام است؟

۹ (۴) ۸ (۳) ۱۶ (۲) ۱۹ (۱)

۲۳- حلالیت $\text{Al}(\text{OH})_3(\text{s})$ در یک محلول بافر با $\text{pH} = 10$ چند مول بر لیتر است؟

۱) $5/0 \times 10^{-3}$ ۲) $5/0 \times 10^{-2}$ ۳) کمتر از 10^{-10} ۴) کاملاً محلول است.

محاسبات و نکته‌های مهم

۲۴- اگر ۲۰٪ گرم محلول ۱٪ مول NaCl را با ۲۰٪ گرم محلول ۳٪ مول NaCl مخلوط کنیم، مولالیته محلول حاصل کدام است؟

(Na = ۲۳ , Cl = ۳۵٫۵)

۱٫۸۵ (۴)

۱٫۹۵ (۳)

۲٫۰۰ (۲)

۱٫۷۵ (۱)

۲۵- ثابت تعادل واکنش $2A(g) + B(g) \rightleftharpoons C(g) + 2D(g)$ در دمای ۲۵ درجه سلسیوس برابر با ۶۴٪ است. اگر ۱٪ مول A(g) و ۰٫۵۰٪

مول B(g) در یک ظرف در بسته ۴۰٪ لیتری با هم مخلوط شوند، غلظت A(g) پس از برقراری تعادل چند مول بر لیتر است؟

$2/0 \times 10^{-2}$ (۴)

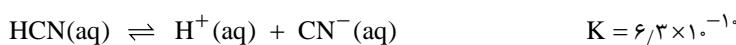
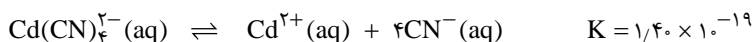
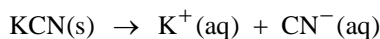
$1/0 \times 10^{-2}$ (۳)

$2/5 \times 10^{-3}$ (۲)

$5/0 \times 10^{-3}$ (۱)

۲۶- به یک لیتر محلول KCN، مقدار اضافی از جامد $Cd(OH)_2$ می‌افزاییم. اگر در هنگام برقراری تعادل، pH محلول برابر با ۱۲٪ و غلظت

$Cd(CN)_4^{2-}$ برابر ۰٫۰۰۲۰ مول بر لیتر باشد، غلظت K^+ در این محلول چند مول بر لیتر است؟ واکنش‌ها و ثابت‌های تعادل عبارتند از:

$8/0 \times 10^{-3}$ (۴)

$9/1 \times 10^{-3}$ (۳)

$1/1 \times 10^{-3}$ (۲)

$3/0 \times 10^{-3}$ (۱)

۲۷- هرگاه ΔH_f° برحسب کیلوژول بر مول در دمای ۲۹۸ K برای C(g)، I(g)، H(g) و $CH_3I(g)$ به ترتیب برابر با ۷۱۷، ۱۰۷، ۲۱۸ و ۱۳

باشد و میانگین آنتالپی پیوند C - H در $CH_3I(g)$ هم برابر با ۴۱۴ کیلوژول بر مول باشد، آنگاه آنتالپی پیوند C - I در $CH_3I(g)$ در

شرایط داده شده برحسب کیلوژول بر مول کدام است؟

۲۵۰ (۴)

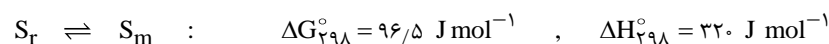
۲۴۰ (۳)

۲۲۳ (۲)

۲۳۶ (۱)

۲۸- قبلاً دمای $20^\circ C$ (۲۹۳ K) به عنوان دمای اتاق استاندارد به کار می‌بردند. مقدار ΔG_{298}° در تبدیل گوگرد رومبیک جامد، S_R ، به گوگرد

منوکلینیک جامد، S_M ، با توجه به معلومات داده شده، برحسب ژول کدام است؟

۱۰٫۱۱ (۴)

۱۰٫۷۲ (۳)

۱۰٫۵۷ (۲)

مسابقات و نکته‌های مهم

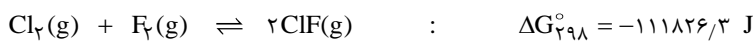

۲۹- $\text{Na}_2\text{SO}_4(\text{s})$ دارای یک شکل پایدار، α ، و یک شکل شبه پایدار، β ، است. آنتروپی مطلق شکل پایدار در دمای صفر کلون برابر با صفر است، اما آنتروپی مطلق شکل شبه پایدار صفر نیست. ΔS° در تبدیل شکل پایدار به شکل شبه پایدار در دمای صفر کلون با توجه به معلومات داده شده برحسب $\text{JK}^{-1}\text{mol}^{-1}$ کدام است؟ معلومات: $\Delta H_{\text{f}}^\circ$ در تبدیل شکل α به شکل β برابر 2980 J mol^{-1} می‌باشد. $\Delta G_{\text{f}}^\circ$ در تبدیل شکل α و β از صفر کلون تا ۲۹۸ کلون در فشار ثابت به ترتیب برابر با $49/5 \text{ JK}^{-1} \text{ mol}^{-1}$ و $55/0 \text{ JK}^{-1} \text{ mol}^{-1}$ است.

- (۱) ۲/۵ (۲) ۳/۵ (۳) ۴/۵ (۴) ۱/۵

۳۰- هرگاه فشار جزئی Cl_2 ، F_2 ، ClF در واکنش زیر:

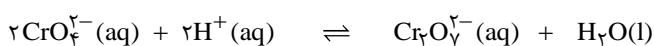
به ترتیب برابر با $0/0010 \text{ bar}$ ، $0/0010 \text{ bar}$ و 20 bar باشد، آن‌گاه نسبت $\frac{K}{Q}$ واکنش در شرایط داده شده کدام است؟ گازهای شرکت کننده ایده‌آل فرض می‌شوند و 1 bar به عنوان فشار استاندارد است. $(R = 8/314 \text{ JK}^{-1} \text{ mol}^{-1})$

- (۱) 5×10^{10} (۲) 1×10^{11} (۳) 5×10^{-10} (۴) 2×10^{12}

۳۱- یک مول گاز کامل با ظرفیت گرمایی $C_V = 12/5 \text{ JK}^{-1} \text{ mol}^{-1}$ ، یک بار در حجم ثابت و یک بار در فشار ثابت از دمای 300 K تا 350 K گرم می‌شود. مقدار $(\Delta H - \Delta U)$ ، در آن برحسب ژول کدام است؟

- (۱) ۳۱۵/۵ (۲) ۴۱۵/۷ (۳) ۱۰۰/۴ (۴) صفر

۳۲- برای واکنش زیر:

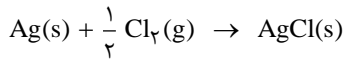
ثابت تعادل غلظتی، K_c ، در دمای 298 K ، برابر با $1/0 \times 10^{16}$ به دست آمده است. اگر $\Delta G_{\text{f}}^\circ$ واکنش داده شده برابر با $-82589/4 \text{ J}$ باشد، مطابق تعریف زیر ثابت K_γ برای این واکنش کدام است؟ (γ ضریب فعالیت را نشان می‌دهد).

$$K_\gamma = \frac{(\gamma_{\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}})(\gamma_{\text{H}_2\text{O}})}{(\gamma_{\text{CrO}_4^{2-}})^2 (\gamma_{\text{H}^+})^2} = \frac{K}{K_c}$$

- (۱) ۰/۰۱۰ (۲) ۰/۰۲۰ (۳) ۰/۰۳۰ (۴) ۰/۰۵۰

محاسبات و نکته‌های مهم

۳۳- براساس کارهای پژوهشی انجام شده بستگی ولتاژ استاندارد، E° ، واکنش:

برحسب دمای کلین T، از معادله زیر پیروی می کند:

$$(E_T^\circ / \text{ولت}) = 0.9079 - 0.280x + 0.110x^2, \quad x = (T - 298.15) \times 10^{-3}$$

$$(F = 96485 \text{ C mol}^{-1} \text{ T})$$

با توجه به آن، ΔG° واکنش داده شده در دمای ۱۰۰۰ K برحسب کیلوژول کدام است؟

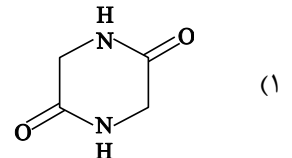
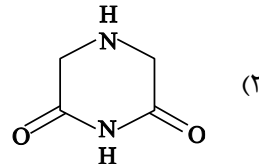
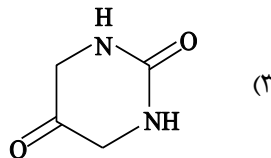
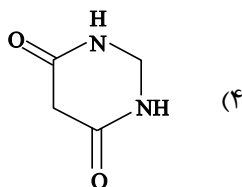
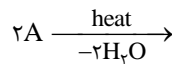
۴) -۸۱/۰۴

۳) -۱۷۰/۰۹

۲) -۱۶۲/۰۸

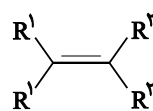
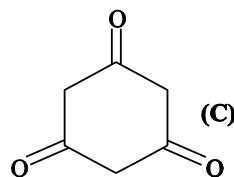
۱) -۱۸۰/۰۶

۳۴- از حرارت دادن آمینو اسید A با فرمول بسته $\text{C}_7\text{H}_9\text{NO}_2$ طبق واکنش زیر کدام محصول به دست می آید؟

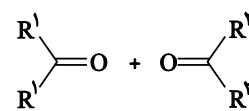

۳۵- از ازونولیز B با فرمول بسته $\text{C}_{11}\text{H}_{16}$ در شرایط مناسب ترکیب C تهیه می شود. برای B چند ساختار با خواص فیزیکی متفاوت می توان

در نظر گرفت؟

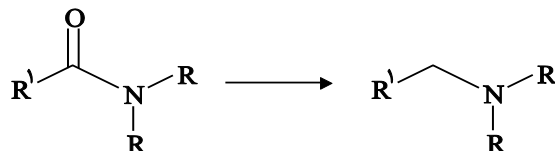

ozonolysis

۱) ۵

۳۶- آمیدها را می توان در شرایط مناسب به آمین ها احیا کرد:

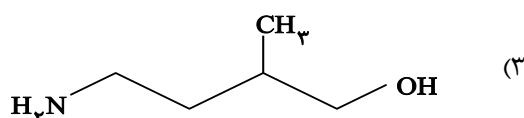
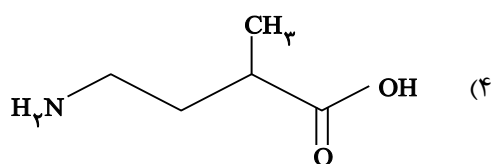
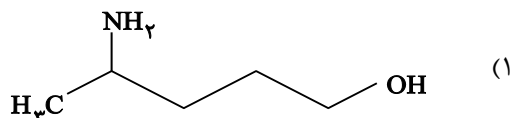
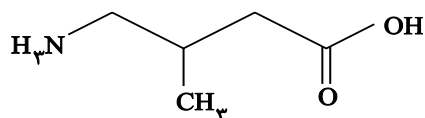
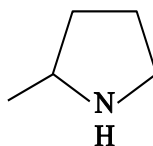

محاسبات و نکته های مهم

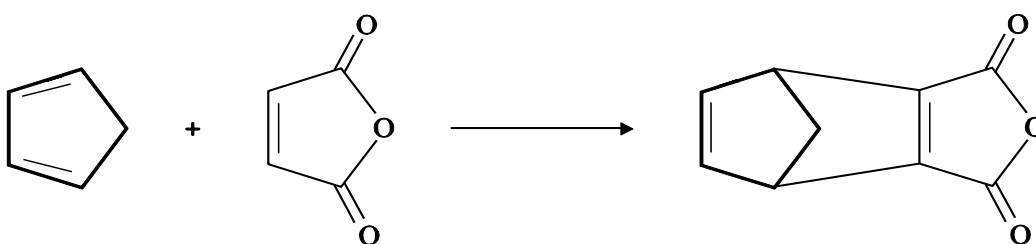

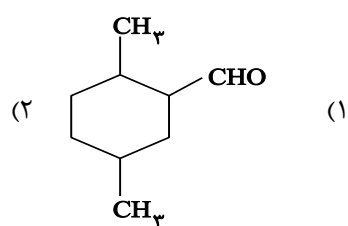
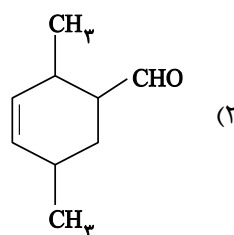
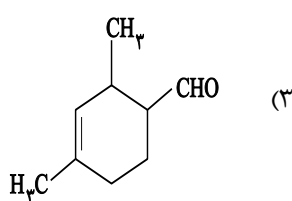
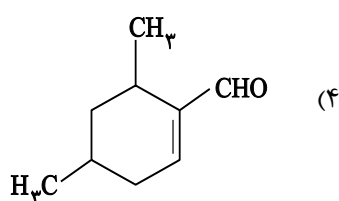
برای تهیه ترکیب زیر طی مراحل لازم و تحت شرایط مناسب کدام ماده اولیه مناسب است؟

۳۷- به تشکیل پیوندها در واکنش زیر که به واکنش دیلز-آلدر معروف است توجه کنید:

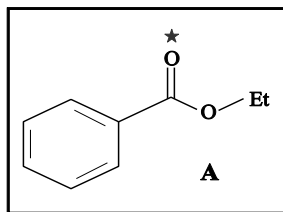
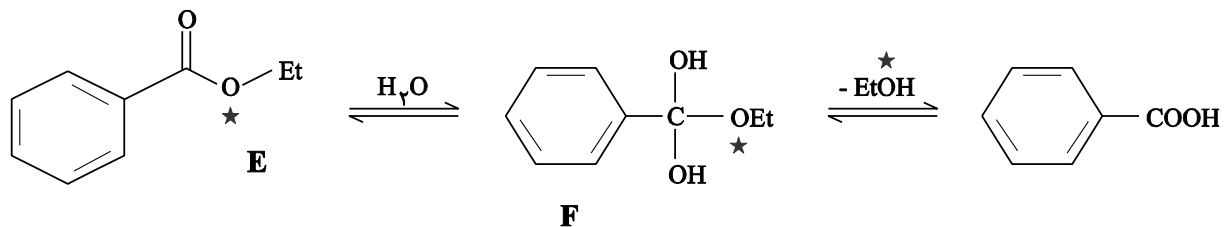
با استفاده از واکنش دیلز آلدر و در اختیار داشتن ۲، ۴- هگزادی ان و آکریل آلدهید (C_3H_4O) کدامیک از ترکیب‌های زیر را می‌توان در یک مرحله تهیه کرد؟

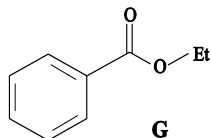
محاسبات و نکته‌های مهم

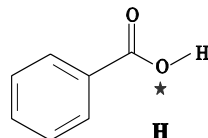
۳۸- استرها در شرایط مناسب به اسیدهای کربوکسیلیک و الکلها هیدرولیز می‌شوند. یکی از راه‌های بررسی مکانیسم واکنش، جایگزینی اتم‌ها با ایزوتوپ‌های آن‌ها و سپس مشاهده موقعیت ایزوتوپ‌ها در محصولات یا مواد اولیه است. اگر در واکنش هیدرولیز استر E، حد واسط F تشکیل شود، چه تعداد از ترکیبات G، H، I و J پس از هیدرولیز A در مجاورت H₂O در ظرف واکنش وجود خواهد داشت؟ (علامت ستاره موقعیت اکسیژن ۱۸ را نشان می‌دهد)

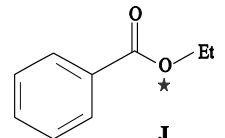
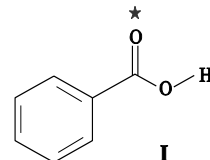
۴ (۴)

۱ (۳)

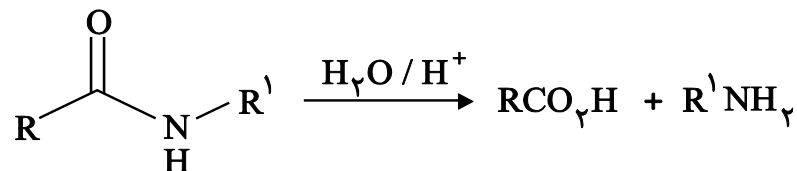

۳ (۲)

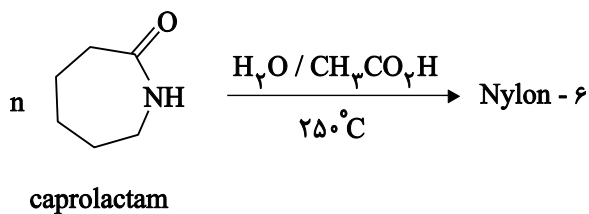

۲ (۱)

۳۹- آمیدها را می‌توان در شرایط مناسب به اسیدهای کربوکسیلیک و آمین‌ها هیدرولیز کرد:

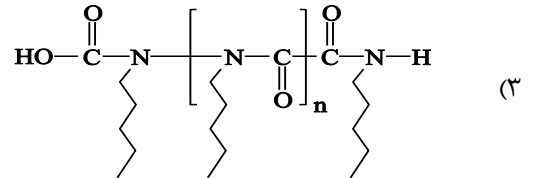
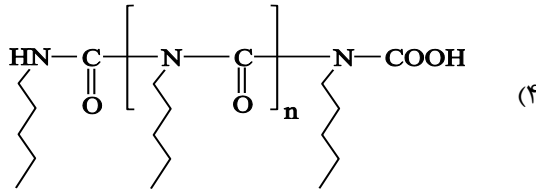
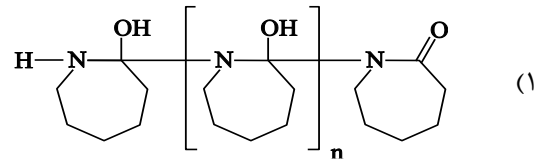
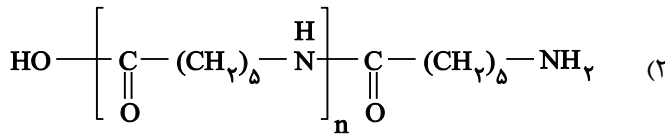
نایلون ۶- نوعی پلیمر است که از کاپرولاکتام تهیه می‌شود:

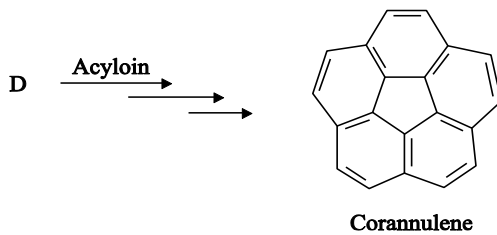
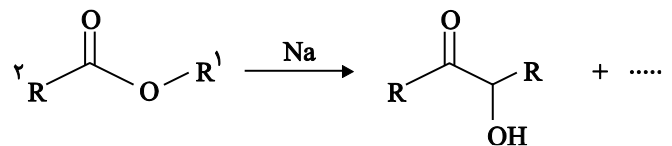
محاسبات و نکته‌های مهم

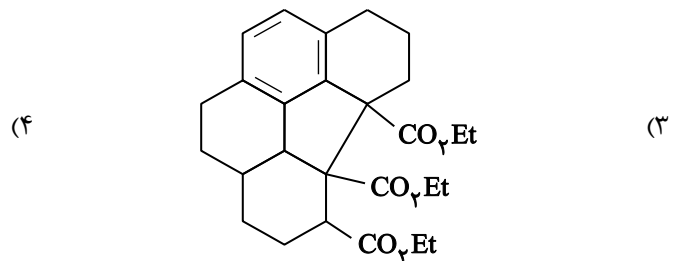
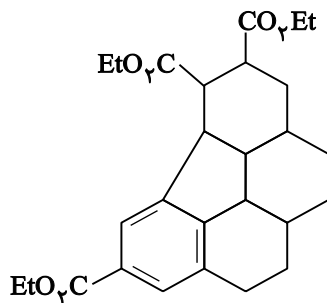
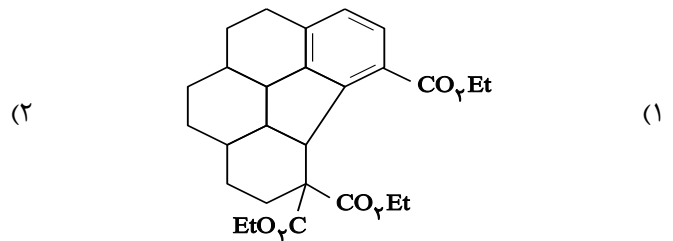
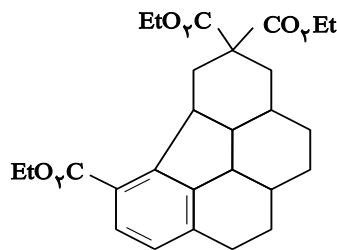
ساختار نایلون - ۶ کدام است؟

۴- واکنش زیر به واکنش Acyloin معروف است:

ترکیب corannulene طی چندین مرحله از D تهیه می‌شود. اولین مرحله، واکنش Acyloin است. کدام ساختار برای D مناسب است؟ (یکی از گروه‌های CO₂Et طی مراحل بعد از واکنش Acyloin حذف می‌شود)

محاسبات و نکته‌های مهم

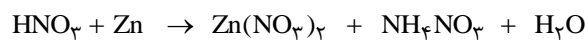

سؤالات تشریحی

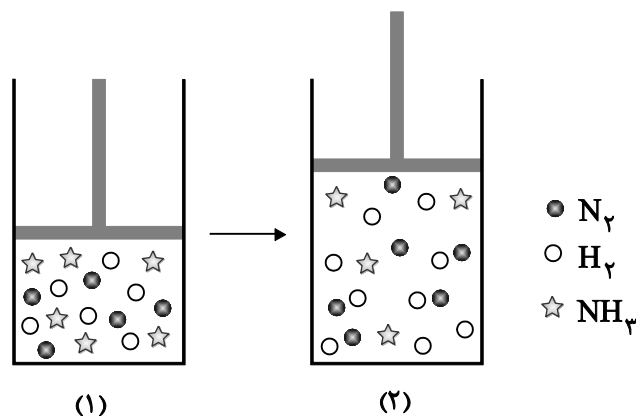
توجه: پاسخ سؤال ۱ را در انتهای سؤال در بخش "پاسخنامه سؤال ۱" بنویسید. چنانچه پاسخ خود را در جایی غیر از محل تعیین شده بنویسید به آن نمره‌ای تعلق نخواهد گرفت

سؤال ۱-

- بخش اول (۴ امتیاز)- برای HNO_3 دو ایزومر ساختاری با نام‌های پراکسونیترو اسید (peroxonitrous acid) و نیتریک اسید (nitric acid) وجود دارد.
- ۱-۱- مدل لوویس پراکسونیترو اسید و همچنین پراکسونیتریک اسید را رسم کنید.
- ۲-۱- هیپونیترواسید (hyponitrous acid) که یک اسید دو پروتونه است با نیتراآمید (nitramid) به فرمول بسته NH_2NO_2 ایزومر است. ساختار لوویس هر دو را رسم کنید.
- ۳-۱- مدل‌های لوویس هیپونیتریک اسید (hyponitric acid) و همچنین ارتونیتریک اسید با فرمول بسته H_3NO_4 را رسم کنید.
- ۴-۱- واکنش اکسایش و کاهش زیر را موازنه کنید و نسبت مولی اکسنده به کاهنده را در آن مشخص کنید.

بخش دوم (۳ امتیاز)- مطابق شکل (۱) مخلوط تعادلی گازی: $\text{N}_2 + 3\text{H}_2 \rightleftharpoons 2\text{NH}_3$ در شرایط مناسب در زیر یک پیستون روان قرار دارد. با اعمال تغییرات نشان داده شده، پس از مدتی تعادل جدید مطابق شکل (۲) برقرار می‌شود. حجم ظرف آزمایش در تعادل جدید برابر ۳ لیتر و هر مهره هم ارز 0.10 مول فرض می‌شود.

محاسبات و نکته‌های مهم

- ۱-۵- حجم ظرف در شکل (۱) را به دست آورید.
- ۱-۶- خارج قسمت واکنش Q در لحظه اعمال تغییر نسبت به ثابت تعادل چند برابر می شود؟
- ۱-۷- اگر به ظرف (۲) گرما داده شود، در لحظه اعمال تغییر (افزایش دما)، خارج قسمت واکنش چه مقدار خواهد بود؟
- ⊂ بخش سوم (۳ امتیاز)- نیترا ته کردن (nitrification) یک فرآیند زیست شناختی است که برای حذف آمونیاک از آب های آلوده به NH_4^+ به کار می رود:

در یک محدوده دمایی کوچک، ثابت سرعت واکنش مرتبه یک فوق را می توان از رابطه تجربی زیر به دست آورد. که در آن k ثابت سرعت بر حسب min^{-1} (روز) و θ دما بر حسب $^\circ\text{C}$ است:

$$k = 0.47 e^{95(\theta-15)}$$

- ۱-۸- اگر غلظت اولیه NH_4^+ برابر 4.0 mol.m^{-3} باشد، چند روز طول می کشد تا:
- الف) در بهار 20°C $\theta = 20$ و ب) در زمستان 10°C $\theta = 10$ ، غلظت NH_4^+ به 0.21 mol.m^{-3} کاهش یابد.
- ۱-۹- انرژی فعال سازی این واکنش چند کیلوژول بر مول است؟ ($R = 8.314 \text{ JK}^{-1} \text{ mol}^{-1}$)

محاسبات و نکته های مهم

پاسخنامه سؤال ۱

- هر گونه اشتباه در رسم مدل‌های لوویس موجب کسر کامل نمره می‌گردد.
- به راه‌حل تنها در صورتی نمره داده می‌شود که جواب آخر درست باشد.

۱-۱ ➤

پراکسونیترواسید

پراکسونیتریک اسید

۲-۱ ➤

نیترو آمید

هیپونیترو اسید

۳-۱ ➤

ارتونیتریک اسید

هیپونیتریک اسید

۴-۱ ➤

نسبت اکسنده به کاهنده:

محاسبات و نکته‌های مهم

۵-۱ ➤

محل انجام محاسبات:

پاسخ نهایی، حجم ظرف:

۶-۱ ➤

محل انجام محاسبات:

پاسخ نهایی:

محاسبات و نکته‌های مهم

۷-۱ ➤

محل انجام محاسبات:

پاسخ نهایی:

۸-۱ ➤

محل انجام محاسبات:

پاسخ نهایی:

ت = روز (ب) در دمای ۱۰ درجه سلسیوس، روز

ت = روز (الف) در دمای ۲۰ درجه سلسیوس، روز

۹-۱ ➤

محل انجام محاسبات:

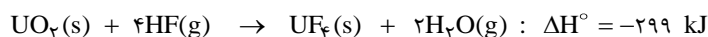
پاسخ نهایی: کیلو ژول بر مول $E_a =$

محاسبات و نکته‌های مهم

سؤال ۲- واکنش زیر را در نظر بگیرید: (بخش ۲-۸ این سؤال ۲ امتیاز و بقیه بخش‌ها هر یک ۱ امتیاز دارند)

➤ ۱-۲ با توجه به آن ΔH_f° مربوط به $\text{UF}_6(\text{s})$ را با در نظر گرفتن این که ΔH_f° مربوط به $\text{H}_2\text{O}(\text{g})$ ، $\text{HF}(\text{g})$ و $\text{UO}_2(\text{s})$ برحسب کیلوژول بر مول به ترتیب برابر با -242 ، -271 و -1085 می‌باشد، به دست آورید.

$$\Delta H_f^\circ (\text{UF}_6(\text{s})) =$$

➤ ۲-۲ واکنش: $\text{UF}_6(\text{s}) + \text{F}_2(\text{g}) \rightarrow \text{UF}_6(\text{s}) : \Delta H^\circ = -283 \text{ kJ}$ را در نظر بگیرید. با توجه به آن ΔH_f° مربوط به $\text{UF}_6(\text{s})$ را برحسب کیلوژول بر مول به دست آورید.

$$\Delta H_f^\circ (\text{UF}_6(\text{s})) =$$

➤ ۳-۲ به فرض آن که ΔH° تصعید $\text{UF}_6(\text{s})$ در شرایط این مسأله برابر با 50 kJ mol^{-1} باشد، ΔH_f° مربوط به $\text{UF}_6(\text{g})$ را برحسب کیلوژول بر مول به دست آورید.

$$\Delta H_f^\circ (\text{UF}_6(\text{g})) =$$

➤ ۴-۲ به کمک معلومات داده شده، ΔH_f° مربوط به $\text{PbO}_2(\text{s})$ را برحسب کیلوژول بر مول به دست آورید.

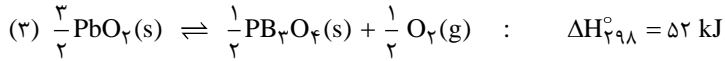
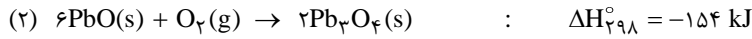
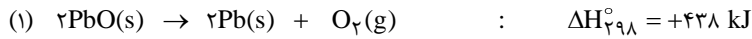
$$\Delta H_f^\circ (\text{PbO}_2(\text{s})) =$$

محاسبات و نکته‌های مهم

معلومات:

➤ ۲-۵- هرگاه آنتروپی استاندارد، S_{298}° ، هر یک از $\text{O}_2(g)$ ، $\text{Pb}_3\text{O}_4(s)$ و $\text{PbO}_2(s)$ برحسب $\text{J mol}^{-1}\text{K}^{-1}$ در دمای 298 K به

ترتیب برابر با $205/2$ ، 212 و 69 در نظر گرفته شود، آن گاه ΔS_{298}° واکنش (۳) برحسب JK^{-1} کدام است؟

$\Delta H_f^\circ (\text{UF}_6(g)) =$

واکنش (۳)

➤ ۲-۶- با فرض این که ΔH° و ΔS° واکنش (۳) مستقل از دما باشند، ΔG° آن در دمای 400 K برحسب کیلوژول کدام است؟

$\Delta G_{400}^\circ =$

واکنش (۳)

➤ ۲-۷- ارتباط میان ثابت تعادل، K_p ، واکنش (۳) با فشار تعادلی اکسیژن، P_{O_2} ، در آن کدام است؟

برحسب فشار تعادلی O_2 در تعادل $K_p(3) =$

➤ ۲-۸- فشار تعادلی O_2 در واکنش (۳) در موقع تعادل در دمای 400 K برحسب اتمسفر کدام است؟ یک اتمسفر را به عنوان فشار استاندارد در نظر بگیرید.

P_{O_2}

محاسبات و نکته های مهم

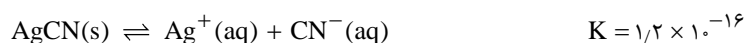
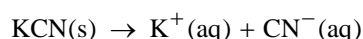
➤ ۹-۲- محاسبه ΔH° واکنش در حالت کلی با استفاده از ΔH_f° ها دقیق تر است و یا به کمک آنتالپی استاندارد پیوندها و یا آن که در هر دو یکسان است؟ فقط در یکی از خانه‌ها ضربدر بزنید:

با استفاده از آنتالپی استاندارد پیوندها

با استفاده از ΔH_f° ها

در هر دو یکسان است

سؤال ۳- واکنش‌های زیر را در نظر بگیرید:

فرض کنید هیچ واکنش دیگری در محلول وجود ندارد. مطابق جدول زیر، مقداری AgCN(s) خالص و یا مخلوطی از AgCN(s) و KCN(s) را به یک لیتر آب خالص می‌افزاییم و از تغییرات حجم محلول صرف‌نظر می‌کنیم. غلظت‌های تعادلی $\text{Ag}^+(\text{aq})$ ، $\text{CN}^-(\text{aq})$ و $\text{Ag(CN)}_2^-(\text{aq})$ را برای قسمت‌های الف، ب و پ برحسب مول بر لیتر به دست آورید و جدول زیر را کامل کنید. پاسخ‌ها را با نماد علمی بنویسید. مثال:

$1,0 \times 10^{-3}$

	الف (۳ امتیاز)	ب (۴ امتیاز)	پ (۳ امتیاز)
تعداد مول اولیه AgCN(s)	$1,00 \times 10^{-2}$	$1,00 \times 10^{-2}$	$1,00 \times 10^{-2}$
تعداد مول اولیه KCN(s)	صفر	$8,0 \times 10^{-3}$	$1,60 \times 10^{-2}$
$[\text{Ag}^+]$			
$[\text{CN}^-]$			
$[\text{Ag(CN)}_2^-]$			

محاسبات و نکته‌های مهم (در صورتی امتیاز تعلق می‌گیرد که جواب‌های آخر و راه‌حل هر دو نوشته شده و درست باشند)

راه حل الف:

راه حل ب:

محاسبات و نکته های مهم

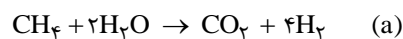

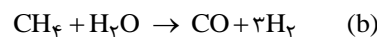
راه حل پ:

سؤال ۴-

متانول به صورت صنعتی در راکتوری شبیه راکتور زیر تولید می‌شود. این راکتور در شرایط پایا قرار دارد یعنی دما، فشار و ترکیب درصد اجزا در هر نقطه از راکتور در طول زمان ثابت است. به عبارت دیگر می‌توان گفت مقدار ماده ورودی به هر قسمت از راکتور برابر مقدار ماده خروجی از آن قسمت است. در مبدل اولیه واکنش اصلی زیر اتفاق می‌افتد:

جریان ۱ آب مورد نیاز مبدل اولیه را تأمین می‌کند. میزان آب ورودی براساس مقدار استوکیومتری مورد نیاز در واکنش (a) برای مصرف کل متان محاسبه می‌شود و به مقدار ۱۰٪ آب اضافه نیز به آن افزوده می‌شود. یعنی به ازای یک مول متان، ۲/۲ مول آب از طریق جریان ۱ وارد سیستم می‌شود. این میزان آب به صورت کامل متان را مصرف می‌کند. ۹۰٪ متان ورودی از طریق واکنش اصلی (a) مصرف می‌شود و در کنار آن واکنش جانبی زیر نیز انجام می‌شود که ۱۰٪ باقیمانده متان در واکنش (b) شرکت می‌کند.

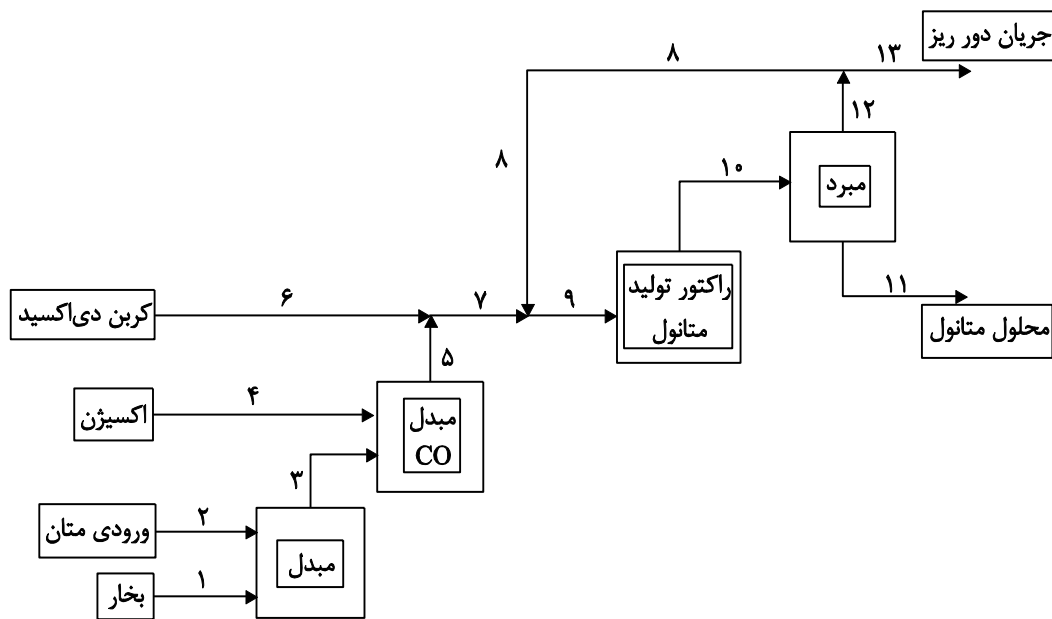
محاسبات و نکته‌های مهم

در ادامه، جریان خروجی از مبدل اول (جریان ۳)، وارد مبدل CO می‌شود تا تمام کربن مونواکسید موجود در آن به کربن‌دی‌اکسید تبدیل شود. اکسیژن از طریق جریان ۴ به میزان استوکیومتری وارد مبدل CO می‌شود.

خروجی مبدل CO (جریان ۵) با مقدار اضافی از جریان CO_۲ ترکیب می‌شود تا در جریان ۷ نسبت مولی کربن‌دی‌اکسید به هیدروژن یک به سه شود. پس از ورود مخلوط گازها به راکتور تولید متانول، ۵۵ درصد مواد اولیه به متانول و آب تبدیل می‌شود. خروجی راکتور (جریان ۱۰) وارد مبرد شده و سرد می‌شود تا کل متانول و آب موجود در آن به مایع تبدیل شده و از طریق جریان ۱۱ به عنوان محصول نهایی از سیستم خارج شود. در خروجی گازی مبرد (جریان ۱۲) نسبت مولی H_۲ به CO_۲ سه به یک باقی می‌ماند.

به دلیل وجود ۰/۹۹ درصد مولی نیتروژن همراه گاز متان ورود (جریان ۲)، بخشی از جریان گازهای خروجی از مبرد دور ریخته می‌شود تا نیتروژن درون سیستم تجمع نکند (جریان ۱۳). جریان ۱۳ حاوی ۵٪ مولی نیتروژن می‌باشد و مابقی گازها به راکتور تولید متانول باز می‌گردد.

به ازاء ۱۰۰ مول متان ورودی به سیستم موارد زیر را محاسبه کنید:

(راه‌حل در صورت درست بودن جواب آخر بررسی می‌شود).

محاسبات و نکته‌های مهم

➤ ۴-۱- درصد مولی اجزاء جریان ۳ را به دست آورید. (۱ امتیاز)

جواب آخر

راه حل:

➤ ۴-۲- چند مول کربن دی اکسید از طریق جریان ۶ وارد سیستم می شود؟ (۱ امتیاز)

جواب آخر

راه حل:

محاسبات و نکته های مهم

➤ ۳-۴- با توجه به این که ۵٪ مولی جریان دور ریز (جریان ۱۳) را نیتروژن تشکیل می دهد و راکتور در حالت پایا قرار دارد ، کل جریان دور ریز چند مول است؟ (۳ امتیاز)

جواب آخر

راه حل:

➤ ۴-۴- وزن محلول متانول نهایی (جریان ۱۱) چند کیلوگرم است و چند درصد جرمی آن از متانول تشکیل شده است؟ (۵ امتیاز)

جواب آخر

راه حل:

محاسبات و نکته های مهم

سؤال ۵- (۱۰ امتیاز)

نمک قلیایی خاکی سفید رنگ A با کانی بور دار B که شامل ۲۰/۴۹ درصد کلسیم، ۲۲/۱۳ درصد بور و مابقی اکسیژن است، در حضور سولفوریک اسید غلیظ واکنش می‌دهد. جامد سفید رنگ C جدا و صاف می‌شود و گاز D خارج می‌شود. گاز D با آمونیاک ترکیب E با نسبت ۱:۱ تشکیل می‌دهد. وقتی ترکیب A به تنهایی با سولفوریک اسید، غلیظ واکنش دهد جامد C تشکیل شده و گاز F آزاد می‌شود. گاز F با آمونیاک ترکیب G با نسبت ۱:۱ تشکیل می‌دهد. ترکیب B با سولفوریک اسید غلیظ واکنش داده و پس از جدا کردن C و تبخیر محلول، جامد H به دست می‌آید. ترکیب H با ترکیب F در آب واکنش می‌دهد و یک ترکیب اسیدی با ترکیب عنصری ۸۶/۵۶ درصد فلور، ۱۲/۳ درصد بور و ۱/۱۴ درصد هیدروژن می‌دهد (I). ترکیبات A تا I را همراه با واکنشهای موازنه شده هر مرحله بنویسید. (B=۱۰/۸ , Ca=۴۰ , F=۱۹ , O=۱۶)

A	B	C	D	E
F	G	H	I	

واکنش‌ها:

محاسبات و نکته‌های مهم

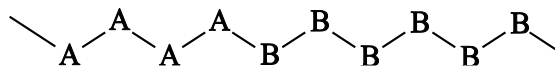

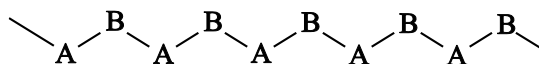
توجه: پاسخ سؤال ۶ را در انتهای سؤال در بخش "پاسخنامه سؤال ۶" بنویسید. چنانچه پاسخ خود را در جایی غیر از محل تعیین شده بنویسید به آن نمره‌ای تعلق نخواهد گرفت)

سؤال ۶- مقدمه سؤال:

- پلمیرهایی که در ساختار آن‌ها فقط یک نوع مونومر به کار گرفته شده باشد "هموپلیمر" و پلیمرهایی که در ساختار آن‌ها دو نوع مونومر شرکت داشته باشند "کوپلیمر" نامیده می‌شوند. کوپلیمرها بسته به نحوه کنار هم قرار گرفتن مونومرها به انواع کوپلیمرهای دسته‌ای، متناوب (یک در میان)، پیوندی و تصادفی تقسیم‌بندی می‌شوند. در زیر بخشی از ساختار کلی کوپلیمرهای دسته‌ای و متناوب (یک در میان) نمایش داده شده است. مونومرها با استفاده از حروف A و B نمایش داده شده‌اند.

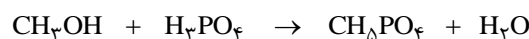

کوپلیمر دسته‌ای (block copolymer):

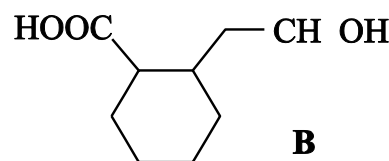
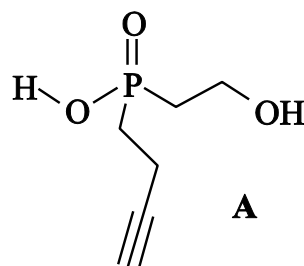

کوپلیمر متناوب یا یک در میان (alternating copolymer):

- از واکنش الکل‌ها و فسفریک اسید، فسفات استرها تهیه می‌شوند. به عنوان مثال از واکنش یک مول فسفریک اسید با یک، دو و سه مول متانول، به ترتیب مونو، دی و تری متیل فسفات به دست می‌آیند. به عنوان مثال تهیه مونومتیل فسفات در پایین نشان داده شده است:

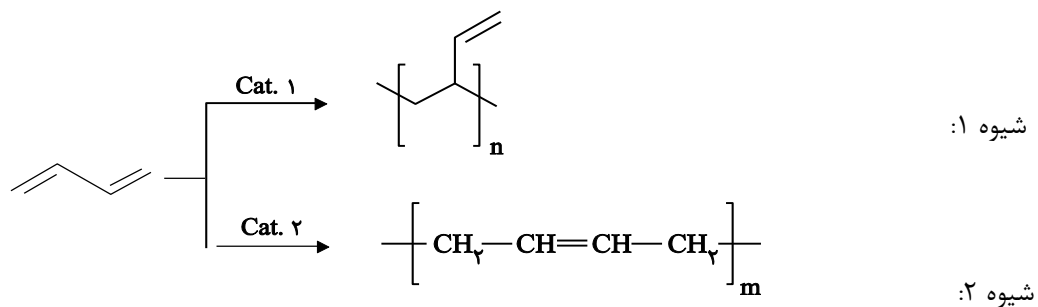
با در اختیار داشتن مونومرهای زیر:

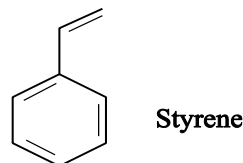
محاسبات و نکته‌های مهم

- ۶-۱- یک هموپلیمر رسم کنید که در آن فقط از مونومر A استفاده شده باشد. برای نمایش ساختار آن از تعداد ۳ مونومر استفاده کنید. از الگوی داده شده در بخش پاسخنامه پیروی کنید. (پاسخ خود را در انتهای سؤال در بخش "پاسخنامه سؤال ۶" داخل کادر مربوطه بنویسید).
- ۶-۲- یک هموپلیمر رسم کنید که در آن فقط از مونومر B استفاده شده باشد. برای نمایش ساختار آن از تعداد ۳ مونومر استفاده کنید. از الگوی داده شده در بخش پاسخنامه پیروی کنید. (پاسخ خود را در انتهای سؤال در بخش "پاسخنامه سؤال ۶" داخل کادر مربوطه بنویسید)
- ۶-۳- ساختار یک کوپلیمر متناوب از A و B را رسم کنید. برای نمایش ساختار آن از تعداد ۴ مونومر استفاده کنید. از الگوی داده شده در بخش پاسخنامه پیروی کنید. (پاسخ خود را در انتهای سؤال در بخش "پاسخنامه سؤال ۶" داخل کادر مربوطه بنویسید)
- بوتادی ان در مجاورت کاتالیزورهای مختلف Cat. ۱ و Cat. ۲ به صورت‌های متفاوت پلیمریزه می‌شود:

با در اختیار داشتن استایرن و بوتادی ان در شرایط مناسب می‌توان یک کوپلیمر دسته‌ای تهیه کرد که در آن بوتادی ان به هر دو شیوه فوق در واکنش پلیمریزاسیون شرکت کرده باشد.

- ۶-۴- اگر در این کوپلیمر به تعداد p مونومر استایرن، به تعداد n مونومر بوتادی ان به شیوه ۱ و به تعداد m مونومر بوتادی ان به شیوه ۲ پلیمریزه شده باشد، یک ساختار برای این کوپلیمر رسم کنید. برای نمایش ساختار آن از الگوی استفاده شده در شیوه‌های ۱ و ۲ استفاده کنید. (پاسخ خود را در انتهای سؤال در بخش "پاسخنامه سؤال ۶" داخل کادر مربوطه بنویسید)
- یکی از روش‌های شناسایی ترکیبات آلی استفاده از تکنیک NMR می‌باشد. با استفاده از این روش دستگاهی می‌توان اطلاعاتی راجع به انواع هیدروژن‌ها و همچنین نسبت آن‌ها در یک ترکیب به دست آورد.

محاسبات و نکته‌های مهم

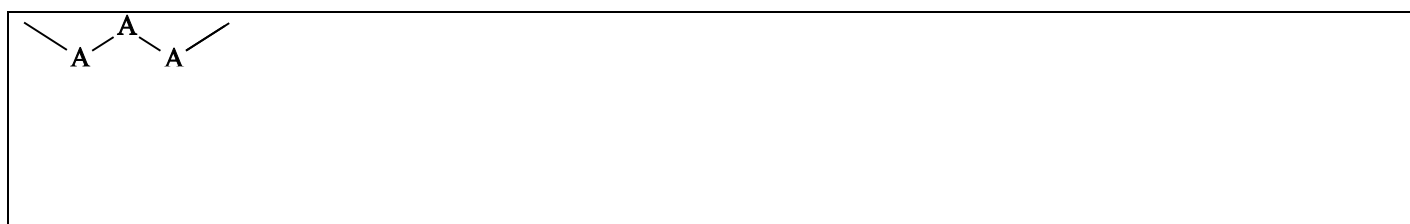

➤ ۵-۶ در کوپلیمر فوق (بخش ۴-۶) با استفاده از تکنیک NMR، نسبت تعداد انواع هیدروژن‌ها به صورت زیر مشخص شده است: تعداد هیدروژن‌های حلقه بنزنی به هیدروژن‌های کربن‌های sp^2 غیر بنزنی به هیدروژن‌های کربن‌های sp^3 ، به نسبت ۱ به $1/32$ به $2/52$ می‌باشد. نسبت $\frac{n}{p}$ و $\frac{m}{p}$ را در این کوپلیمر به دست آورید. (پاسخ خود را در انتهای سؤال در بخش "پاسخ‌نامه سؤال ۶" داخل کادر مربوطه بنویسید)

پاسخ‌نامه سؤال ۶

➤ ۱-۶ یک هموپلیمر رسم کنید که در آن فقط از مونومر A استفاده شده باشد. (۱ امتیاز)

➤ ۲-۶ یک هموپلیمر رسم کنید که در آن فقط از مونومر B استفاده شده باشد. (۱ امتیاز)

➤ ۳-۶ ساختار یک کوپلیمر متناوب را با استفاده از مونومرهای A و B رسم کنید. (۱ امتیاز)

محاسبات و نکته‌های مهم

➤ ۴-۶- یک ساختار برای کوپلیمر مورد نظر رسم کنید. (۱ امتیاز)

$$\frac{m}{p} = \square$$

$$\frac{n}{p} = \square$$

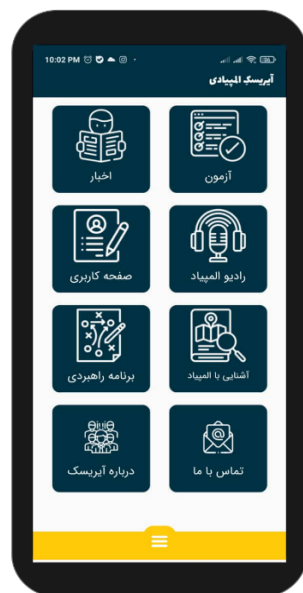
➤ ۵-۶- نسبت $\frac{m}{p}$ و $\frac{n}{p}$ را در این کوپلیمر به دست آورید.

(۶ امتیاز، در صورتی امتیاز تعلق می‌گیرد که جواب‌های آخر و راه‌حل هر دو نوشته شده و درست باشند، راه‌حل در صورتی بررسی می‌شود که جواب آخر درست باشد.)

راه‌حل:

محاسبات و نکته‌های مهم

○ آشنایی و برنامه‌ریزی المپیادهای علمی

○ اطلاع‌رسانی تمام اخبار المپیادی کشور

○ مشاوره و کلاس‌های آنلاین

○ آزمون‌های آنلاین المپیاد

○ معرفی منابع و فروشگاه کتاب آنلاین

برای دریافت، تصویر بالا را اسکن یا
"المپیاد آیریسک" را جستجو کنید.

@irysccom

@irysc

iran.olympiad